

ארבעה אחין פרק שלישי יבמות

לד.

עין משפט גד מצוה

בד א מ"י פ"ד מהל'
עגנות הלכה א'
מה ב מ"י פ"ד מהל'
ד'
מו ג ד מ"י פ"ד מהל'
הלכה ח'
מו ה מ"י פ"י מהל'
מדות הלכה יב':

מוסף רש"י

יש אוכל אכילה אחת.
זית אחד (שבת קכב).
והיבב עליה ארבע
הטאות ואשם אחד.
חייב משום חלב ומשום
נוחר ומשום יום הכפורים
ומשום טמא שאכל את
הקדש, הרי ארבע טהרות
ואשם אחד מעילה, ואפילו
הוא כהן, גבי חלב דקדש
מועל הוא, דלמחר מר כל
חלב ליה לרבות אימורי
קדשים קלים למעילה,
והנהו כולהו איסורי חל על
איסור ינהו, או על ידי
כולל או על ידי מוסף,
שהרי משנוגלה הבהמה
נאכר חלבה, אקדשה מיגו
דחל איסור מוקדשים אכשר
ועור חל נמי אהלו, הרי
כולל הוא ליה נותר, מיגו
דאיסורף בה איסורף לגבי
מוצא על חמיהו וז משום
נוחר איסורף נמי לגבי
גבחה משום נותר, הרי
מוסף, איממא גבחה, מיגו
דאיסורף הרי גבחה
קדשים האכלים משום
טומאה, איסור נמי בהאי
חלב משום טומאה, הרי
קדשים האכלים משום
טומאה, איסור נמי בהאי
חלב משום טומאה, הרי
נאכר זה וממנה השגת וכן אפרכה
דאיסורף אף בחולין משום
יוה"כ, איסור נמי בהאי
משום יוה"כ (שבועות כד).
בן גרושה, כן חלל, וז
גמור הוא דלמדי כהן
הנושא גרושה לא יחלל
זרעו, שמחללו מדין כהונה
(פסחים עב).
רבי
אליעזר מחייב
החומש, שהרי אכלה
שוגג, ורי יהושע פטור.
שעטה בדבר מלוה (פסחים
עב).

אם היתה שבת והוציאו בו. צפרק אמרו לו (כריתות דף ק, ר"ה)
לדקדק מכאן דאין עירוב והולאה ליום הכפורים מדאצטרין
למנעק אם היתה שבת כו' דהוה ליה למיתני ואם הוציאו חייב ומסיק
דיש עירוב והולאה ליוה"כ ולאפשי חיובי נקט שבת ומייב משום שבת

ויוה"כ ור"מ ור"י ור"ז חשיב רבי מאיר
חיובי הולאה צהדי חיובי דלכילה מה
ענין זה אלל זה דכמו כן היה יכול
לומר אם עשה מלאכה שבת חייב
ואר"י משום דבשעת צליעה אחי נמי
חיוב הולאה אע"ג דלכתיב לא נח משום
דצליעתו וז היא הנחתו כדלמחר רבא
צפרק המוליא יין (שבת דף פ, הוליא
צ' אומיות וכתבן כשהוא מהלך חייב
דכתיבתו וז היא הנחתו):

והוציאו בפיו חייב. והא דלמחר
צהמנניע (שם דף כג, כד)
המוליא צפוי וצמרפקו פטור שלל
הוליא כדכך המוליאם צמדי דבר
אכילה הוה שפיר דרך הולאה ככך פי'
הקונטרס דליכא הכא איסור צת אחת
דכשקדש היום חל עליו איסור אכילת
יוה"כ ואיסור הולאה שבת וקשיא
לרבינו יתחק דמה ענין זה לאיסור חל
על איסור דאפילו למ"ד אין איסור חל
על איסור אפילו צבת אחת הכא חל
לכולי עולמא אפילו צוה אחר זה ורפי'
יעשה אכילה והולאה צוה אחר זה
ואפילו חלו שבת ויום הכפורים צוה
אחר זה שצביל איסור מלאכת שבת
אם הוא תמלה לא ימנע איסור אכילת
יום הכפורים לחול אחריו שעדיין לא
נאכר זה וממנה השגת וכן אפרכה
ואמר רבי יתחק דאיסור צבת אחת
היינו איסור הולאה שבת ואיסור
הולאה דיוה"כ דכפרישית נקט שבת
לאפשי חיובי: **מטעה בדבר מצוה**
פטור. ור"מ והא צפסקים צפרק אלו
דברים (דף עב, עב) מוקי רבי מאיר
פלוגתייהו צשתי מיעוקות אחד למוול
שבת ואחד למוול צבחה שבת דפטור
ר' יהושע כשקדם ומל של אחד צבצבת
צבצבת אע"ג דלא עשה מצוה משום
דנתנה שבת לדחות אלל מיעוק אחד אלל צשתי מיעוקות אחד למוול
צבצבת ואחד למוול צע"ש וקדם ומל של צבצבת צע"ש ושל ע"ש מל צבצבת
חייב אע"ג דעשה מצוה משום דלא נתנה לדחות ור"ג גבי שמי
נשים לחייב דלא ניתנה ערוה לדחות ור"ל דהתם לא צדחיה תליא
מילתא אלל משום דטרע צמיעוק ישע לו למוול צבצבת וצוה בו וה"ג
הרי טועה צאשמו: **בערב הפסח בו.** המ"ל משום דאכילת
מרומה איקרי עבודה וטעמא דרבי יהושע משום דכתיב ו (ופועל
ידיו מרצה אפילו חללים כדלמחר פרק אלו דברים (פסחים דף עב, עב):
באיסור בת אחת ואיבא דרבי שמעון. ואחי שפיר אפילו
כרבי יהושע דרבי שמעון אית ליה צפרק אלו
דברים (שם) דלרבי יהושע טעה צבצבת מצוה ולא עשה מצוה חייב:
מתוך שלשה עשר לאחור שלשה עשר לאחור אינהו.
כן גירסת הקונטרס וקשה דלא הוה צבת אחת לדנות
מל

ומאן האי טהא. דמנתי דאית ליה איסור חל על איסור צין על ידי
כולל צין צאיסור מוסף צין על ידי צת אחת כגון אלו שחייצין ארבע
חטאות (ה) וכשקדש ראובן את רחל תמלה נאכרה על שמעון משום
אשת אח ואשת איש והיינו צת אחת וקמחייב ליה מנא דידן אחרוייהו

ומאן האי תנא דאית ליה איסור כולל ואיסור
מוסף ואיסור בת אחת אמר רב יהודה אמר
רב ר"מ היא (ה) דתנא (ב) ביש אוכל אכילה אחת
וחייב עליה ארבע הטאות ואשם אחד טמא
שאכל חלב והוא נותר מן מוקדשין ביוה"כ
ר' מאיר אומר אם היתה שבת והוציאו בפיו
חייב אמרו לו אינו מן השם ור"מ אליבא
דמאן אי אליבא דרבי יהושע האמר מטעה
בדבר מצוה פטור אלא אליבא דרבי אליעזר
איבעית אימא לעולם אליבא דרבי יהושע כי
קאמר רבי יהושע מטעה בדבר מצוה פטור
הנ"מ גבי תינוקות ידומנו בהול אבל האי ביון
דאין זמנו בהול לא והרי תרומה דאין זמנו
בהול וקפטר דתנן ה"ה היה אוכל בתרומה
ונודע שהוא בן גרושה או בן חלוצה רבי
אליעזר מחייב קרן וחומש ורבי יהושע פטור
הא איתמר עלה אמר רב ביבי בר אבוי
הכא בתרומה בערב הפסח עסקינן דזמנה
בהול ואי בעית אימא באיסור בת אחת
ואליבא דר' שמעון בשלמא כ"ו בולה משכחת
להו דשוניהו שליה ושוו אינהו שליה ופגע
שליח בשליח אלא גדות היכי משכחת לה
אמר רב עמרם אמר רב בשופעות מתוך י"ג
לאחר שלשה עשר לאחור אינהו מתוך
שנים עשר לאחר שנים עשר לחיובי אינהו:
מפרישים אותן: והא אין אשה מתעברת
בביאה ראשונה אמר ר"ג אמר רבה בר
אבוה שבעלו ושנו (א) ואלא הא דתנא ר' חייא
הרי כאן ט"ז הטאות תלתין ותרתיין הויין
וליטעמיה דר' אליעזר דמחייב על כל כח וכח
טובא הויין אלא דבכה ראשון קחשיב ה"ג
דביאה ראשונה קחשיב א"ל רבא לרב נחמן
והא

(א) [ג'ל דמנן] (ב) שבת קכ.
שבעות כד: כריתות יג:
א) מדות פ"ח מ"א
פסחים עב: מכות יא:
ד) [פסחים עב:] (ה) [ג'
חוקפות ג"מ עב: ד"ה
כגון:] (ו) [דף קד, ט] [ליתא
שם וע"פ פ"ב מ"ה צפ'
המשניות להרמב"ם
(ח) וע"י חוקפות כריתות
יד. ד"ה אם ומוקפות שבת
ר. ד"ה לא יעמוד ומוס'
ערוכין כ"ה ל"ה]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ומאן וכו'
דכשקדש ראובן:
(ב) ד"ה על כל כח וכו'
ובמסכת כריתות היה
משמע: (א) תוספות ד"ה
צבצבת וכו' משום דלמדי
ברך ה' חילו ופועל ידיו:

הגהות הגר"א

[א] ג' (ואלף הא כו' עד
דביאה ראשונה קחשיב)
מ"א"מ:

תוספות ישנים

ומאן האי טהא דאית ליה
איסור כולל ואיסור מוסף
ואיסור צת אחת איסור
אמר רב ר"מ היא. ה"ג הו
נח" למיתני רבי יוסף היא
דאית ליה איסור כולל ור"מ
דאית ליה איסור מוסף
ואיסור צת אחת אלל נקט
רבי מאיר משום דאית ליה
כדיאל כל הו יחד כולל
ומוסף וצת אחת:

רבי מאיר איהו כה"ג איסור חל על איסור מיהו היכא דקא מתכוין
לדבר מצוה לישא אשה כמאן מרבותיו סבירא ליה לרבי מאיר בטענה
צבצבת מצוה ולא עשה מצוה אי אליבא דר' יהושע האמר פטור צמס'
שבת צפרק ר' אליעזר דמילה (דף קג). דתניא התם צגמ' מי שהיו לו
שני מיעוקות אחד למוול צבצבת ואחד למוול צא' צבצבת ושכח ומל את של
אחד צבצבת צבצבת דהיינו נמי טעה צבצבת מצוה ולא עשה מצוה
שעדיין לא הגיע זמנו פטור ר' יהושע: דזמנו צבול. שהיה טרוד
למוול את של שבת כדי שלא יעבור זמנו: אלל הכא. גבי נשואין אין
זמנו צבול. דאין זמן קבוע למצוה וה"ל למדיק: סרומה צערב הפסח
זמנו צבול. שאלה תשרף: ואיבעית אימא. כולה ממנתי לאו ר' מאיר
היא אלל אפילו לר"ש דמיקל הכא מודי וכגון דחלו כולהו צבת אחת:
דשוו אינהו. שני האחין שליח אחד להולין את הקדושין לשתי אחיות
והן צשע שליח אחד לקבל קדושין: ופגע שליח צשליח. וחלו יחד זה
על זה וזה על זה איסור אשת איש ואיסור אשת אח ואחות אשה: אלל

נדום היכי מלי משכחה לה. צב"א עם קדושין אי קדושין קדמו לנדום זה הרי אשת איש ואחות אשה ואשת אח קדמו ומו לא אחי נדות וחייב ואי
נדום קדים תו לא אחי איסור אחרונה וחייב: **אמר רב עמרם אמרי צי רב.** משכחת לה ט"ו חטאות צאיסור צת אחת צשופעות מתוך י"ג שנה
ללידת הצעלים לאחר י"ג: **לאחיוצי אינהו.** כלומר טעם זה כדי לחייב הזכרים שחלו כולן עליהן צב"א דבהן יומא אחו לכלל עושין: **ומסוך י"ב**
לאחר י"ב לאחיוצי אינהו. שהאשה צבה לכלל עושין צת י"ב שנה ויום אחד והזכר ל"ג ויום אחד ומשכחת לה שגולדו הזכרים צבחה צמשרי
והנקבות צבחה צמשרי לשנה הבאה וציום אחד מישלם י"ב לנקבות שהן י"ג לזכרים ומסרו קדושין שיחולו ליום המחרת כשהן נעשין גדולים דיום
אחד צבצבת י"ג צעינן לנקבות ויום אחד צבצבת י"ד לזכרים והתחילו שופעות צקוף י"ב ללידה עד למחר ואע"ג שהנדום קדם לו הן אסורות
לאלו של שתינן צבכלל מצוה ולא אלו אסורים צבהן לפי שאינן צני ממות נמלאו הקדושין ואיסור עושג נדות חל עליהם צששכחה ר"ה הו י"ג לנקבות
שהיה שנת י"ד לזכרים הקדושין והנדות קדמו לגדלותן ותלוין ועומדין לחול כשיגדלו וצשעה אחת חלו כולן. ולהכי נקט שופעות דאי אפשר
לצמסם פריסת נדה ומפיסת קדושין צשעה אחת אר"כ קדמו שעה אחת צקטנותן: **סלסין וטרסין הויין.** דהא ממתינין כר' אליעזר אוקמינן
לעיל ושמעינן ליה דלמחר חייב על כל ציאה וציאה לקמן (דף קג, כד). וצמסכת כריתות (דף קד, טו): **על כל כח וכו.** של ציאה לקמן צפרק האשה
(דף קג). והתם הכי תניא צא עליה חור וצא עליה חייב על כל אחת דברי רבי אליעזר וכיון דשמעינן ליה לרבי אליעזר דמחייב אשתי ציאות
צבעלם אחת על כרחך שמעת ליה נמי צציאה אחת כמה חיוצין דכל כח וכוה הנאה של ציאה צפני עגמה היא ולרצנן הוא דלא מייחייב אלל אחת
משום דכולן צבעלם אחת הן וצשתי ציאות נמי לא הוו מייחייב אלל חדא אלל אי הוה ידיעה צין כח לכח הוה מייחייב אכל חד וחד כדתנן
צשבעות (דף יד): וצמסכת (ה) הוריות (דף קד) היה משמש עם הטהורה ואמרה לו נטמאתי ופירש מיד חייב שיאחורו הגאה לו כביאתו ולר'
אליעזר דלמחר ציאות מחלקות אית ליה נמי כוחות מחלקין וממנתי כרבי אליעזר אוקמינא לעיל והיכי תני רבי חייא שש עשרה ומו לא:
והא